

دکتر مختاری در گفت و گو با روزنامه جام جم: سیره امام رضا (ع) الگویی برای تحقق وحدت اسلامی

روزنامه جام جم به مناسبت ولادت حضرت امام رضا(ع) گفت وگویی را با حجت الاسلام و المسلمین دکتر مختاری؛ ریاست محترم دانشگاه و استاد سطوح عالی حوزه و دانشگاه با موضوع نقش تقریبی امام رضا(ع) در جامعه اسلامی انجام داده است.

مشروح این گفت وگو را که روز چهارشنبه 2 مرداد ماه 97 در روزنامه جام جم به چاپ رسیده است در ادامه می خوانید:

1- نوع مواجهه حضرت با مخالفان خود (اندیشه‌ای و سیاسی) چگونه بوده است؟

برای تبیین این مسئله باید گفت: نخستین اصل، آیین اندیشه یا بنیادهای فکری امام (ع) است که بر پایه بنیادهای معرفتی و اعتقادی ایشان استوار است او همان طوری که به هستی و نظام آفرینش و جایگاه انسان و اصل غایی فرجام عالم اعتقاد دارد؛ درباره جامعه، قدرت، دولت و سیاست و مناسبات سیاسی راه حل ارائه داده است. حدیث «سلسله الذهب» که در آن توحید را به قبول رهبری و اطاعت از امامت خودشان متوقف می کنند، بهترین آیین اندیشه ورزی در شیعه است.

2- شیوه تعامل حضرت با برادران اهل سنت را بیان می کنید؟

شخصیت وحدت آفرین امام هشتم(ع) مانند خورشید تابان محور وحدت مسلمانان محسوب می شود، همچنین سیره ائمه(ع) حفظ وحدت و ایجاد تعامل بین مسلمانان بود ولی سیره امام رضا (ع) شاخص وحدت و انسجام مسلمین برشمرده می شود. و با مطالعه در سیره امام رضا (ع) می توان فهمید که عقل گرایی محور اصلی سیره آن حضرت است.

آموزه های وحدت بخش امام رضا(ع) که از متن و محتوای مناظره ها، جلسات پرسش و پاسخ، و گفتارهای حکیمانه و استدلال منطبق با مبادی عقل برگرفته شده است، وجدان هر انسانی را در اهتمام آن حضرت به اتحاد امت اسلامی بیدار می سازد.

3- با توجه به اینکه در دوران امامت امام رضا به خصوص در مدت زمان کوتاه ولایتعهدی حضرت(ع) شاهد بروز و ظهور فرقه های شیعه هستیم، حضرت(ع) چگونه به تبیین معارف اهل بیت(ع) اقدام کردند.

آموزه های وحدت بخش امام رضا(ع) که از متن و محتوای مناظره ها، جلسات پرسش و پاسخ، و گفتارهای حکمانه و استدلال منطبق با مبادی عقل برگرفته شده است

مقوله عقل گرایی و محوریت عقل در دورانی که جامعه اسلامی گرفتار فرقه های انحرافی گردید، همانگونه که زنادقه شبهات کلامی فراوانی را در مواردی چون توحید و اصل اثبات وجود خداوند مطرح کردند، و نیز نفوذ ادیان آسمانی همچون مسیحیان، یهودیان، زرتشتیان در مراکز قدرت و نیز تسریع در امر نهضت ترجمه در آن عصر و زمان.. موضع گیری های امام رضا (ع) و همچنین در مقابل فرقه های درون شیعه و ورود حضرت به جلسات مناظره علمی و اتخاذ رویکرد عقلانیت و تبیین آموزه های ناب شیعی موجبات محو شدن آنان گردید،

4- نقش و جایگاه امام رضا(ع) در گستره تمدن اسلامی امروزی چگونه قابل تبیین است؟ (منظور این است آیا اندیشه رضوی در عصر معاصر توانسته است به عنوان یک عامل تأثیرگذار مطرح شود؟

به علت رویکرد قوی امام رضا(ع) در محوریت عقلانیت و استفاده از مبادی عقل در استدلال، این رویکرد باعث شکوه و عظمت امام و پویایی علمی و اعتقادی شیعه گردید. و همچنین با مراجعه به فقه امام و سیره عملی امام رضا(ع)، در می یابیم که احادیث فقهی وارده از این امام معصوم(ع) می تواند به عنوان مرجعی جامع و کامل برای حقوق مدنی و نیز حقوق روابط بین الملل مطرح شود.

در این میان باید به فقه ائمه معصومین(ع) بالأخص فقه امام رضا(ع) اشاره نمود که هنوز به خوبی شناخته نشده است و غالب بررسی های علمای اسلام به فقه جعفری متمرکز شده اند و فقه دیگر امامان مورد بررسی و استفاده لازم قرار نگرفته است. که این امر خود نشان دهنده کوتاهی برخی نخبگان جوامع اسلامی در بهره گیری از فقه ائمه اطهار بالأخص فقه امام رضا(ع) می باشد.

5- با توجه به نوع مسئولیتان و ارتباط با دیگر پژوهشگران و اندیشمندان خارجی، خاطره ای مرتبط با امام رضا(ع) دارید که برای ما بیان کنید؟

طی اقامتی که در خارج از کشور داشتم برای تحصیل یا انجام مسئولیتهای دینی یا اسلامی با برخی از اساتید و پژوهشگران در حوزه

علوم اسلامی راجع به ائمه شیعه علیهم السلام بخصوص امام رضا علیه السلام گفتگوهای داشتیم و آشنایی آنها با معارف رضوی بعضا قابل توجه بود حتی برخی از عالمان اهل سنت ابراز می داشتند که در سفر به ایران توفیق زیارت مرقد مطهر امام رضا علیه السلام را داشتند و آن را برای خود یک خاطره جاودانه در طول سفر می دانستند.

خصوصا زائران مرقد مطهر آن حضرت که با شور و شغف و عشق و دلدادگی ابراز احساسات می کردند و از مضجع شریف آن حضرت به عنوان کعبه صاحب دلان می نگریستند و از خداوند متعال به واسطه کرامت آن بزرگوار با تضرع و ابتهال حاجاتشان را درخواست می کردند یعنی برآورده شدن حاجات خود را درخواست می کردند برای آنان چشمگیر و عبرت آموز بود.

